

«Εν αρχή ήν ο Λόγος» και η μουσική οφείλει να τον ερμηνεύει. Από την αρχή της ευρωπαϊκής ποίησης στα έπη του Ομήρου ο αοιδός με τη λύρα του στο χέρι ερμήνευε «έπεα πτερόεντα» και αναδείκνυε την ομορφιά του λόγου μέσα από τη μουσική του. Όταν η ποίηση έγινε λυρική μια λύρα και πάλι έδινε τον τόνο και τόνιζε τον ρυθμό που επέβαλε ο λόγος. Η απaráμιλλη σύνθεση των τεχνών στην αρχαία τραγωδία επεφύλαξε ιδιαίτερο ρόλο στη μουσική. Ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής και ο Ευριπίδης συνέθεταν οι ίδιοι τα μουσικά μέρη των τραγωδιών τους και τα χορικά και οι μονωδίες τους γίνονταν γνωστά όχι μόνον σε ολόκληρο τον ελληνικό κόσμο αλλά και σε αλλόγλωσσους βαρβάρους που μάθαιναν να τα εκτιμούν και να τα τραγουδούν. Πέρα από την όπερα, που δεν ήταν τίποτε άλλο από την προσπάθεια αναγέννησης του αρχαίου δράματος, η αναβίωση της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας κατά τη διάρκεια του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα έθεσε και πάλι επί τάπητος το θέμα της μουσικής επένδυσης του θεατρικού έργου. Αντιμετωπίστηκε και αυτή όπως και η συνολική παράσταση με κάθε τρόπο που μπορεί κανείς να φανταστεί: κλασικά, μοντέρνα, ρομαντικά, αδιάφορα, μεταμοντέρνα....

Στο ανέβασμα της παράστασης αυτής προσπαθήσαμε να αντιμετωπίσουμε το συγκλονιστικό αυτό έργο με τον πιο παραδοσιακό τρόπο: Η ορχήστρα επιτελεί τον ρόλο της αρχαίας λύρας, είναι δηλαδή το όργανο που υπογραμμίζει τα συναισθήματα μέσα από το ήθος που επιζητεί το κείμενο. Αναγκαία συμπλήρωση, το παραδοσιακό μοιρολόι της Βόρειας Ελλάδας αλλά και ο ήχος της αρχαίας λύρας που προσπαθήσαμε να αναβιώσουμε με τον πιο συνεπή τρόπο.

Νίκος Ξανθούλης,
μουσικοσυνθέτης

«В начале было Слово», и музыка должна интерпретировать его. С начала европейской поэзии в гомеровском эпосе вокалист-исполнитель со своей лирой в руке интерпретировал "ветренные слова" и выдвигал красоту речи через музыку. Когда поэзия стала лирической, лира вновь давала тон и подчеркивала ритм, продиктованный словом. Непревзойденный синтез искусств в древней трагедии, особую роль предназначил музыке.

Эсхил, Софокл и Еврипид составляли свои собственные музыкальные части трагедии; их хорические части и монологии становятся известными не только во всем греческом, но и в иноязычном варварском мире, который изучал, читал и исполнял их. Помимо оперы, которая была не более, чем попытка возрождения древней драмы, возрождение древне-греческой трагедии в период 19-го - 20-го веков вновь ставит вопрос о музыкальном оформлении театральной пьесы. К этой задаче отнеслись по-разному: с классическим подходом, модернизированным, романтическим, безграничным, постмодернистским

При постановке этой пьесы мы попытались справиться с этим потрясающим произведением самым традиционным способом: Оркестр исполняет роль древней лиры, то есть из себя представляет тот инструмент, подчеркивающий эмоции сквозь мораль, к которой стремится текст. Необходимым к ним дополнением служат традиционный плач Северной Греции и звук древней лиры, которые пытались возродить наиболее последовательным образом.

Никос Ксантулис,

Композитор